

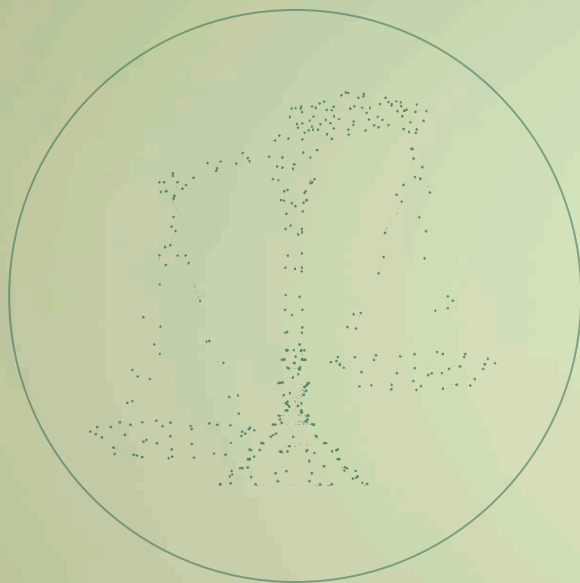

מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים
הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן
אוניברסיטת תל אביב

עמיתיות מיתר ומקבליות התואר "דוקטור לפילוסופיה" לשנת תשפ"ג

מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים

מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים אשר נחנך בשלהי תשס"ז מבטא את מחויבות הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן, לקידום התארים המתקדמים בחקר המשפט במטרה להכין את בוגריה לעמדות מנהיגות בתחומי השפיטה, הממשל, הארגונים החברתיים, הכלכלה והפרקטיקה המשפטית.

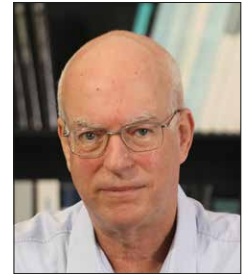
המרכז מציע מגוון תכניות לימוד לתלמידי מחקר בשלוש מסגרות: לימודים לקראת תואר שני עם תזה; לימודי תואר שלישי ומסלול ישיר לתואר שלישי. תוכנית הלימודים של מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים כוללת מבחר עשיר של קורסים בעברית ובאנגלית הנלמדים בכיתות קטנות, וכן סדנאות וסמינרים אשר מכשירים מומחים בשדות המשפט השונים. תכנית לימודים זו נבנתה כדי לספק לתלמידי המרכז כלים לקידום המשימה המחקרית שלהם בסביבה העוברת הליכים מתמשכים של התמקצעות וגלובליזציה. כל אלה מועברים על ידי סגל ההוראה המוביל בישראל, שמתוגבר במספר משמעותי של פרופסורים נספחים ופרופסורים אורחים ממיטב האוניברסיטאות בעולם. הקבוצה המחקרית הצעירה והתוססת של המרכז נהנית ממלגות קיום (המותנות בהקדשת זמן מלא למחקר), מסביבת עבודה תומכת הבאה לידי ביטוי בספרייה ברמה בינלאומית ובחדרי עבודה ייעודיים, וכמובן מהנחיה ברמה אקדמית בינלאומית על ידי מיטב החוקרים והמרצים.

כחלק ממסלול ההכשרה לדוקטורט, יכולים המעוניינים לנסוע לסמסטר מחקר באוניברסיטאות עילית כגון אוקספורד, ייל והארורד. השילוב של סמסטר כזה עם תכנית ייעודית ועשירה, במסגרתה נחשפים תלמידי המרכז לעשרות מומחים יידועי שם למשפטים ממיטב בתי-הספר בעולם, הופך את התכנית שמציע המרכז לחלופה אטרקטיבית במיוחד ללימודים מתקדמים בחו"ל. עמיתי מיתר הינה קבוצה נבחרת של תלמידי תואר שני ושלישי מצטיינים במרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים.

פרופ' אריאל פורת נשיא אוניברסיטת תל אביב

מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים השפיע בצורה חסרת תקדים על לימודי התואר השני והשלישי במשפטים, באוניברסיטת תל אביב. בתי ספר למשפטים בעולם מבקשים ללמוד מניסיונו. בעקבות הקמת המרכז, מספר תלמידי התואר השלישי גדל באופן דרמטי, ואיכות עבודות המחקר היוצאות ממנו היא מיוחדת במינה. יוזמה משותפת של מר צבי מיתר ושל פרופ' חנוך דגן, בעידודו של עו"ד מאיר לינזו, היא שהניבה את ההצלחה המסחררת הזו. פרופ' רון חריס, הדקאן הקודם של הפקולטה למשפטים, בסיוע נדיב מאד של משפחת מיתר, המשיך בהצלחה רבה בפיתוחו של המרכז ובהבטחת המשכיותו, וכך גם עושה פרופ' ישי בלוק, דקאן הפקולטה למשפטים הנוכחי.

מרכז מיתר מביא מידי שנה פרופסורים אורחים ממיטב בתי הספר למשפטים בעולם. אין זה דבר של מה בכך "לגייס" פרופסורים באיכות כזו מכל קצוות תבל. התועלת הצומחת מכך לתלמידי הפקולטה למשפטים הלומדים אצלם היא עצומה, כמו גם לחברי הסגל של הפקולטה אשר משתפים איתם פעולה בדרכים שונות. אין בליבי ספק שהפקולטה למשפטים המצוינת שלנו היתה פחות טובה, אילו לא היה בה את מרכז צבי מיתר.

מרכז מיתר הוא מודל מוצלח במיוחד לפילנתרופיה. על פי מודל זה, פילנתרופיה היא שותפות בין הנדבן לבין המוסד: שניים שחוברים יחדיו על מנת להשיג מטרה משותפת, כאשר כל אחד מן השותפים תורם את חלקו, וכאשר היחסים ביניהם הינם נמשכים ולא חד פעמיים. אוניברסיטת תל אביב גאה מאד בשיתוף הפעולה ארוך השנים, והמוצלח כל כך, בין משפחת מיתר לבין הפקולטה למשפטים. משפחת מיתר הפכה ברבות השנים לשותפה חשובה של אוניברסיטת תל אביב כולה.

פרופ' ישי בלנק דקאן הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן ומנהל מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים

אני שמח להציג בפניכם את עמיתי מיתר ומקבלי התואר 'דוקטור לפילוסופיה' של בוגרי מרכז מיתר ללימודי משפט מתקדמים. כמדי שנה, זהו אחד הטקסים היפים והמרגשים שמתקיימים בפקולטה, והוא מזקק וממחיש את ייעודו של מרכז מיתר: הכשרת חוקרות וחוקרים מעולים העוסקים במחקר משפטי פורץ דרך, המצוי בחוד החנית של המחקר המשפטי.

במשך שנים רבות כיהנתי כחבר ועדת תלמידי מחקר וכן כיושב ראש הוועדה. ראיתי את מרכז מיתר נהגה, מוקם, מתעצב ומתפתח והופך להיות לא רק מודל למרכז ללימודי משפט מתקדמים, אלא גם ללימודים מתקדמים בתחומי ידע אחרים. ועכשיו, כדקאן הפקולטה, אני חש גאווה ושמחה על כך שאני ניצב בראש המרכז. המרכז הפך שם דבר בזירה המקומית והבינלאומית, באקדמיה ומחוצה לה. תודה מיוחדת שמורה מעל הכל לצבי מיתר ז"ל, אשר האמין ברעיון, התגייס להגשמתו, וביחד עם עפרה, דפנה ואביעד ליווה אותנו לאורך כל הדרך. אני אסיר תודה למשפחה שממשיכה להיות מחויבת בצורה יוצאת דופן להצלחתו הנמשכת של המרכז, והיא שותפה מלאה ונלהבת לעשייה במלוא מובן המילה.

מרכז מיתר משמש כחממה לעילית המשפטית של ישראל והוא מהווה מוקד של יצירה מחקרית עשירה של סטודנטים וסטודנטיות שמרביתם מקדישים את כל זמנם למחקר, וזוכים לשם כך למלגת קיום נדיבה מהמרכז. כיום, קרוב לארבעים (!) מבוגרי ובוגרות המרכז משמשים כמרצים וכמרצות באוניברסיטאות ובמכללות בארץ ובחול. אין אוניברסיטה בישראל שבוגרינו אינם נמנים על חברי הסגל בה. בין הבוגרות שלנו נמנות שופטים ושופטות, בכירים במוסדות המדינה, בארגונים חברתיים, במשרדי עורכי הדין ובעמדות מפתח במשק. תוצרי המחקרים המבוצעים במרכז הניבו ספרים ומאמרים רבים ובכך הם תורמים תרומה חשובה לחברה ולמשק בישראל, וכמובן גם לספרות

המשפטית בישראל ובעולם. בכך אנו מקדמים את התפיסה לפיה מחקר משפטי מעמיק תורם לחברה ולמדינה ומסייע לחולל בה שינויי עומק.

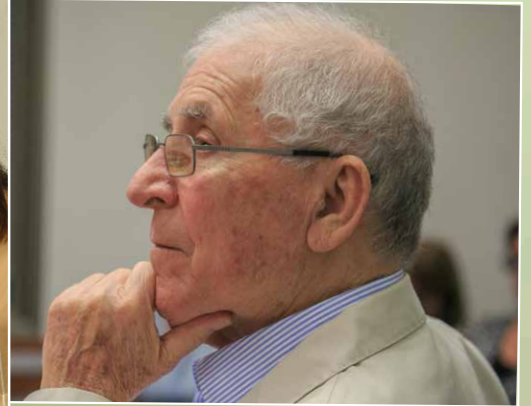
פעולתו ושגשוגו של המרכז תלויים בתמיכתם ובמעורבותם הנמשכת של תורמות, תורמים, ידידות וידידים רבים. התרומות הנדיבות, שעליהן אנו מודים מקרב לב, מאפשרות לנו לספק לתלמידות ולתלמידי המרכז סביבה אקדמית מן המעלה הראשונה, שבזכותה הם יכולות ויכולים להצטיין ולהגיע להישגים אקדמיים מסעירים. בזכות התרומות מוענקות מלגות, מוזמנים מרצים אורחים מרחבי העולם, מתקיימים קורסים ייעודיים וסדנאות מחקר של המרכז, נערכים כנסים בינלאומיים ועוד.

המרכז שינה סדרי עולם בתחום לימודי המשפט בישראל בכך שמיצב את התארים המחקריים במרכז העשייה וחזיק את מעמדה של הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטת תל אביב כאחד המוסדות המובילים בעולם ללימודי משפט.

בתום שנת הלימודים תשפ"ג יענק תואר דוקטור לשלושה בוגרי ובוגרות מרכז מיתר. תלמידי מיתר זכו גם השנה לפרסים ולהישגים רבים ובהם מלגת טלי קריצמן, מלגת הצטיינות מאמרים ומלגת עזריאלי היוקרתית. כמו כן המשיכו תלמידי מיתר ליהנות גם השנה ממלגת הות"ת לדוקטורנטיות מצטיינות מהקהילה החרדית, ומלגת הנשיא, שהוענקו בשנה שעברה.

אלו הישגים נפלאים, והם נזקפים בין השאר לזכותם של פרופ' יצחק בבנבי, יו"ר ועדת תלמידי המחקר, ולעבודתם המסורה של חברי הסגל האקדמי והמנהלי בפקולטה, ובמיוחד הצוות המסור והמוכשר של מרכז מיתר - לבנת אשכנזי ואילת אבריאלי.

מרכז מיתר נמצא בתנופת צמיחה מתמדת, והמוניטין שלו אך הולכים וצומחים. אני גאה ונרגש לקחת חלק בעשייה זו ומאחל לפקולטה ולמשפחת מיתר עוד שנים רבות של סיפוק והגשמת חזונות.

ברכת משפחת מיתר

בוגרים יקרים,

בימים אלה, בהם מערכת המשפט הישראלית מצויה תחת מתקפה חריפה חסרת תקדים ועצמאותה נמצאת בסכנה ממשית, הרי שעלינו לדאוג אף יותר מתמיד להמשך קיומה של מערכת משפט מקצועית, חזקה עצמאית ויציבה במדינת ישראל. בין היתר על ידי חינוך וטיפוח האנשים המנהלים ומקיימים אותה. עם השלמת לימודיכם במרכז צבי מיתר ללימודים מתקדמים, אתם מצטרפים לקבוצה נכבדה של בוגרי המרכז המשמשים כחוקרים, שופטים, מרצים, עורכי דין ורגולטורים המשפיעים השפעה ממשית על מערכת המשפט והחברה בישראל.

בזכות עבודה נמרצת וטובה של דיקני הפקולטה לדורותיהם וסגל הפקולטה שמשקיע בתלמידי המרכז את כל מרצו וזמנו, הפך מרכז צבי מיתר לדוגמה ומופת לפקולטות למשפטים מובילות בעולם ועל כך רבה גאוותנו.

בראשית המסע, כאשר פנה הדיקן דאז, פרופ' חנוך דגן לאבינו ז"ל, עו"ד צבי מיתר בניסיון לקבל את תמיכתו לחזון הקמת המרכז, לא ניתן היה לשער את מידת ההצלחה שהשקעה זו תניב ואלי אף את חשיבותה. אין ספק שמבין שלל המפעלות שעו"ד צבי מיתר ז"ל זכה ליזום וללוות בחייו, אין אחד שישנה למרכז. הן בשל הצלחתו המוכחת והן בהיותו מראה מגדלת של מי שהיה: איש משפט, ששרת כיו"ר לשכת עורכי הדין במחוז ת"א בין השנים 1983-1995 וכחבר בוועדה למינוי שופטים, שדגל בחינוך ובתמיכה בדור הצעיר. האמין ועשה.

צבי מיתר ז"ל למד משפטים בפקולטה למשפטים של האוניברסיטה העברית בירושלים והקים משרד עורכי דין בשנת 1962 אשר לימים הפך למשרד הגדול והמוביל בישראל כשמו: משרד מיתר.

תודה לשותפנו לדרך התומכים במרכז ובמיוחד למשרדי עורכי הדין בישראל שמכירים בחשיבותו ובאיכות ההשכלה המשפטית שהוא מעניק, לדקאני הפקולטה לדורותיהם ובראשם לדקאן הנוכחי פרופ' ישי בלנק, לחברי הוועד המנהל ובמיוחד לעו"ד מאיר לינזן שמלווה את המרכז עוד טרם הקמתו, להנהלה האקדמית, לוועדת תלמידי מחקר, אנשי הסגל וכמובן לצוות המנהלי הנמרץ של המרכז. כולכם מהווים חלק חשוב בהצלחה.

אנו גאים ששם משפחתנו נישא על מרכז מצוינות כה מפואר.

שלכם,

עפרה, אביעד ודפנה מיתר

מסיימי ומסיימות דוקטורט

ניצנה בן דויד בית המשפט לנוער בישראל – עיצובו של מוסד משפטי

מנחים: פרופ' נטע זיו ופרופ' ז'וזה ברונר

עבודת המחקר של ניצנה עוסקת בהבניית בית משפט לנוער כמוסד משפטי-חברתי. המחקר בוחן בחינה היסטורית סוציו-משפטית כיצד התעצב והובנה שיפוט הנוער משנות העשרים של המאה העשרים, עם כינון המנדט הבריטי בארץ ישראל, עד תחילת שנות השבעים של מאה זו. המחקר מתבסס על מקורות ראשוניים - חומרים מנהליים, ארגוניים ומוסדיים.

ניצנה טוענת במחקרה, כי בראשית תקופת המנדט בפלשתינה שרטט המחוקק המנדטורי הבריטי את הקווים הנורמטיביים לראשיתו של שיפוט הנוער במרחב המקומי. בעשורים הבאים, שתי דיסציפלינות ופרופסיות עיצבו את התחום - הדיסציפלינה המשפטית והדיסציפלינה של העבודה הסוציאלית. מומחים מתחום המשפט ומומחים מתחום העבודה הסוציאלית נשאו ונתנו ביניהם ובין שחקנים חסרי מומחיות על הבעלות והשליטה בשדה, וכן על הגדרת הסיבות והפתרונות לבעיית עבריינות הנוער. לאחר הקמת המדינה חשה הפרופסיה המשפטית כי שליטתה על תחום שיפוט הנוער מאוימת, וכי שיפוט הנוער עשוי לעבור לוועדות מומחים מחוץ למערכת בתי המשפט. אז נקט שר המשפטים צעד חריג - מינוי של עובד סוציאלי לשופט נוער. ממועד זה הובנה בית המשפט לנוער כשדה מובחן במערכת בתי המשפט, אך מידת מובחנותו לא הייתה אחידה, וגבולותיו עוצבו כגבולות גמישים. בשנים הבאות, עיצובו של בית המשפט לנוער הושפע מהאופן בו ביקשו הממשלה, הקהילה והפרופסיה המשפטית בכל תקופה לעצב את מעמדם וגבולות תפקידם בשדה החברתי, הלאומי והמקצועי. היכולת להתאימם לנסיבות המשתנות סייעה לשמור אותו כשדה מובחן במערכת השיפוט הכללית. המחקר שופך אור על האופן שתפיסות עולם חברתיות, פוליטיות ומשפטיות תורגמו לחקיקה ולפרקטיקה והשפיעו על חיי היומיום של ילדים ושל בני נוער.

ניצנה בן דוד השלימה את לימודי הדוקטורט במרכז מיתר ללימודי משפט מתקדמים בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטת תל אביב. מחקרה נערך תחת הנחייתם של פרופסור נטע זיו ופרופסור ז'וזה ברונר. ניצנה קיבלה תואר מוסמך (LL.M) מבית הספר למשפטים באוניברסיטת חיפה ותואר בוגר (LL.B) מאוניברסיטת בר אילן. קודם ללימודי המשפטים קיבלה ניצנה תואר בוגר (B.A) בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה חברתית (בהצטיינות) מהאוניברסיטה העברית בירושלים. ניצנה כתבה עבודה שוות תזה במסגרת בית הספר להיסטוריה בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת תל אביב בהנחיית פרופ' ז'וזה ברונר ופרופ' אורית רוזין. בעבודה חקרה את תהליך מינויו של עובד סוציאלי כשופט הנוער הראשון במדינת ישראל, והשפעתו על עיצוב שדה שיפוט הנוער.

במשך שלושה עשורים עסקה ניצנה בפרקטיקה של זכויות ילדים ומתבגרים, בתחילה כיועצת משפטית באגודה הבינלאומית לזכויות הילד (DCI - ISRAEL), בהמשך הקימה וניהלה את מחלקת הנוער בסניגוריה הציבורית במחוז תל אביב. בשנים 2019 - 2000 כיהנה כשופטת בבית משפט השלום לנוער.

Every established order tends to produce the naturalization of its own arbitrariness

Pierre Bourdieu

מוסטפה סנל

עבירות שיירים דיגיטליים: בין קניין לזכויות אישיות

מנחה: פרופ' מיכאל בירנהק

ד"ר שנל השלים את התואר השלישי במרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים, ובנוסף מחזיק בתואר ראשון במשפטים (LL.B) מאוניברסיטת בילגי באיסטנבול (Istanbul Bilgi University), תואר שני (MBL) מהאוניברסיטה החופשית בברלין (Freie Universität Berlin), ותואר שני במשפטים (LL.M) מאוניברסיטת תל אביב, וכן חבר לשכת עורכי הדין של איסטנבול.

בעבר עבד כמתמחה וכעורך דין במשרד עורכי הדין, Attorneys at Law Kolcuoglu Demirkan Kocakli, ועסק בתחומי בורריות בינלאומיות ומיזוגים ורכישות.

כמו כן משתתף ד"ר שנל כמדריך, שופט ובורר בתחרויות בינלאומיות למשפט מבויס, לרבות תחרות המשפט המבויס במשפט בינלאומי ע"ש Jessup; International Arbitration Moot William C. VIS – Foreign Direct Investment International Arbitration Moot.

עבודות הדוקטורט של ד"ר שנל, שכותרתה "עבירות שיירים דיגיטליים: בין קניין לזכויות אישיות", היא בהנחיית פרופ' מיכאל בירנהק. בעבודת המחקר נטען כי התרחבות הדיגיטציה לכל תחומי הפעילות היומיומית של הפרט, מעמעם את הפרדה הדיכוטומית המסורתית בין להיות "offline" להיות "online". הגדרה חלופית ומתאימה יותר למצבו של משתמש האינטרנט הממוצע היא היותו "on-life". כתוצאה מכך, הפרט משאיר אחריו מותו כמויות אדירות של שיירים דיגיטליים כגון מידע, נתונים אישיים, זכויות קניין רוחני. השאלה המרכזית היא האם ניתן להגדיר את התכנים והחשבונות של המשתמש כקניין הניתן להורשה, או שעלינו לפתח דוקטרינה המבוססת על זכויות אישיות להגנה על האינטרסים המוטמעים בשיירים דיגיטליים. על אף שהמתח בין האינטרסים המנוגדים של החיים, המתים והפלטרמות הדיגיטליות דומה ברחבי העולם, הפתרונות בהם נקטו שיטות משפט שונות ביחס להורשה של שיירים דיגיטליים נבדלות משמעותית ממדינה למדינה. נראה שכיום התיאוריה המשפטית והגישה השיפוטית מפרידות בין גישה קניינית בלעדית לגישת הזכויות האישיות. במחקר נטען, כי מושג הקניין המדומה ("quasi-property") מאפשר גישה הוליסטית אך גמישה, המקיפה שיירים דיגיטליים מסוגים שונים, ומשכך יכולה להוות מסגרת תיאורטית מקיפה יותר מן האלטרנטיבות.

There is no longer any extrinsic set that belongs to me. I am dispossessed. Fine, I'm dispossessed. I have no more parts.

Gilles Deleuze on Benedictus de Spinoza's conception of death

ד"ר נדיה צימרמן

ההצדקות הנורמטיביות לבעלות המקורית של המדינה על מחצבי טבע והמקרה הישראלי של חוק הנפט: מתפיסה קניינית פורמליסטית-מוניסטית של Public Property לגישה ריאליסטית-ליברלית של Liberal Public Property

מנחים: פרופ' איסי רוזן צבי וד"ר דוד שור

נדיה צימרמן היא בוגרת הפקולטה למשפטים (בהצטיינות יתרה) והחוג לכלכלה באוניברסיטת חיפה, ובעלת תואר מוסמך במשפטים מאוניברסיטת הרווארד. נדיה מתמחה בתחום דיני ים, סביבה ואנרגיה. טרם לימודי הדוקטורט עבדה בבנק העולמי ובהמשך הקימה וניהלה משך שנים את המוקד למחקר-יישומי למשאבי סביבה ימית באוניברסיטת חיפה.

נדיה השלימה את לימודי התואר השלישי כעמיתת מחקר במרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים וכן כעמיתת מחקר במרכז אדמונד י. ספרא לאתיקה באוניברסיטת תל אביב. ממצאיו הראשוניים של המחקר ההיסטורי של נדיה פורסמו בכתב העת "עיוני משפט" וצוטטו בשני פסקי דין של בית המשפט העליון (בג"ץ 4491/13, בג"ץ 4374/15).

כיום נדיה מכהנת בתור מנכ"לית חברת המחקר Lexidale, המתמחה במחקר השוואתי.

בשנת 2012 קבע בית המשפט העליון כי "מאגרי הנפט והגז עצמם הם נכס בבעלות המדינה". ואולם למרות הצהרה עקרונית זו, בית המשפט אינו יוצק תוכן מהותי לבעלות זו, כשהוא מניח, דה-פקטו, שבעלי זכויות הנפט מחזיקים בזכויות קנייניות מסוג "קניין חדש".

הספרות הקניינית התיאורטית אינה מרבה לעסוק בקניין המדינה, בהנחה שמשטר זה איבד מחשיבותו ומעניינו, עם נפילת המשטרים הסוציאליסטיים. במסגרת העבודה אני מבקשת לשנות מגמה זו, להחזיר את הדיון הנורמטיבי על קניין המדינה לשיח הקנייני הליברלי ולטעון כי היבטים מסוימים של קניין המדינה יכולים להתקיים לצד הקניין הפרטי ולתרום לקידום הערכים הליברלים.

לשם הדיון בבעלות המדינה אני מציעה לאמץ את התפיסה הריאליסטית של "מוסדות קנייניים" שפיתח פרופ' חנוך דגן, אשר רואה במוסדות הקנייניים קטגוריות טיפוסיות של מערכות יחסים בחברה ביחס למשאבים שונים, המבוססות על ערכי קניין מקובלים. בדיון נורמטיבי החושף את ערכי הקניין המונחים בבסיס הבעלות המקורית של המדינה במשאבי טבע, העבודה מציגה מכלול של מוסדות קנייניים, ושילובם יחד מרכיב את משטר הבעלות המקורית של המדינה הליברלית, שאותו אני מכנה "Liberal Public Property". משטר זה מייצג משטר קנייני "היברידי", המשלב אלמנטים של קניין פרטי ובעלות המדינה - לא באופן מכני ו"אופורטוניסטי", אלא באופן אינטגרטיבי ואינהרנטי, שבו מתקיים "ספקטרום רציף של אפשרויות, שלאורכו פזורים המוסדות השונים, כשבכל אחד מהם הפרטי והציבורי משמשים בערבוביה ובמינונים שונים". משטר זה מאפשר לטשטש את הדיכוטומיה בין הפרטי והציבורי, ומאפשר "לראות" את הקניין של הציבור ומה ששייך לו.

*Public property...is obvious to identification, yet oblivious to coherent understanding.
While richly embroidering human landscapes, we remain pauperized by public
property's theoretical under-development*

John Page, Towards an understanding of public property, 195

עמיתות ועמיתי מיתר
תואר שלישי

לי אור אביב הורות משפטית מנחה: פרופ' דפנה הקר

עבודת המחקר תבקש להתמודד עם החלל שקיים בתיאוריה המשפטית נוכח היעדרה האינהרנטי של הגדרה אחידה וקבועה לשאלה "מי הוא הורה משפטי?". במסגרת מחקר זה, שגבולותיו בשלבי התהוות, תוצג מסגרת חשיבה תיאורטית כללית להכרעה בסוגיות הנוגעות להכרה בהורות משפטית.

חלקו הארי של המחקר יתמקד במשפט הישראלי. במסגרתו תוצג התפתחות ההכרה בהורות משפטית בישראל החל מקום המדינה. עד כה לא התקיימה בחינה שיטתית של ההורות שזכתה להכרה בפסיקה לאורך ההיסטוריה המשפטית של המדינה; וכן לא נערכה בחינה שיטתית של האופן שבו התעצבו אפשרויות ההכרה בהורות במשפט. בחינה של היבטים אלו, שמתעתדת להתקיים במסגרת המחקר, תבסס את ההקשר ההיסטורי-תרבותי הפרטיקולארי של החברה הישראלית לצורך יישומה של המסגרת התיאורטית.

בנוסף, המחקר יציג בחינה של המצב המשפטי הראוי להכרה בהורות המשפטית של אימהות לסביות במשפט הישראלי על בסיס המסגרת התיאורטית וההיסטוריה של הורות משפטית במשפט הישראלי.

לי אור היא תלמידת מחקר לתואר שלישי במשפטים. לי אור בעלת תואר ראשון במשפטים מאוניברסיטת תל אביב (2020); תואר ראשון בספרות ולימודי נשים ומגדר מאוניברסיטת תל אביב (2012); ותואר שני מחקרי בלימודי מגדר מאוניברסיטת תל אביב (2017), אותו סיימה בהצטיינות. עבודת המחקר שלה במסגרת התכנית למגדר עסקה בגבריות בשירה של יונה וולך. בנוסף, לי אור כתבה עבודת מחקר שקולה לתזה במסגרת לימודיה במרכז צבי מיתר. עבודתה, שנכתבה בהנחייתה של פרופ' דפנה הקר, עסקה בהתפתחותו של צו ההורות הפסיקטי.

... מי שלא יוכל להתקרב אל מישהו אחר / לא יוכל להתקרב גם אל עצמו. / וסופו מאבד גם עצמו.

מתוך השיר "אפילוג" של יונה וולך

אלוק ורמה

Bridging Jurisdictional Gaps: Cross-Border Insolvency Challenges and Prospects in India

מנחה: פרופ' רון חריס

Alok Verma, is a Ph.D. Candidate at the Zvi Meitar Center for Advanced Legal Studies. He has LL.B from University of Lucknow and an LL.M with Thesis from NALSAR University of Law, India. Alok served as an Assistant Professor at NALSAR University of Law, India, where he taught courses on Law of Taxation, Corporation Law, and elective courses on Insolvency and Bankruptcy, and Structured Funds. He also has practical experience as a corporate Legal Associate. Alok published articles and co-authored legal handbooks on investment funds and capital market regulations.

My research, under the supervision of Professor Ron Harris, "Bridging Jurisdictional Gaps: Cross-Border Insolvency Challenges and Prospects in India", seeks to bridge gaps, promote stakeholder rights and foster international cooperation for sustainable economic growth. The proposed research focuses on examining the adoption and implications of the UNCITRAL Model Law on cross-border insolvency in India. Specifically, it explores the challenges and opportunities associated with aligning India's legal system with international standards in the context of its emerging market status and growing foreign investment. The study seeks to analyze the economic, empirical, and conceptual aspects of cross-border insolvency regimes in common law countries, with a comparative assessment of Singapore and the United Kingdom. This research is committed to offer a solution and adoption of best practices on the basis of comparative study.

The worst bankruptcy in the world is the person who has lost his enthusiasm.

William Howard Arnold

תמר לוסטר

Deprivation Atrocities - The Sidelined Atrocities of the Everyday: Systematic Denial of Basic Needs in Situations of Armed Conflict

מנחה: פרופ' אליאב ליבליך

בעבודת הדוקטורט שלה, בהנחיית פרופ' אליאב ליבליך, תמר חוקרת תופעה שהיא מכנה "Deprivation Atrocities" - מניעת גישה שיטתית למזון, מים ושירותי רפואה מאזרחיות ואזרחים בסכסוכים אלימים. תופעה זו גובה מספר עצום של קורבנות בסכסוכים עכשוויים, לרוב בקרב קהילות וקבוצות מוחלשות. למרות זאת, סוגיה זו נותרה בשוליים ולא זכתה לניתוח הוליסטי.

תמר בוחנת באופן מקיף את ההסדרים הרלוונטיים של המשפט הבינלאומי הפומבי וכן את מוסדות הצדק המעברי העוסקים בנושא, ומזהה פערים ומתחים עמוקים בהגנה על גישה לצרכים בסיסיים במספר מקרי בוחן. העבודה מבקשת להבין את הסיבות לכך: האם אנחנו זקוקים להסדרים משפטיים שונים כדי להתמודד עם התופעה, או שהמשפט הוא חלק מהבעיה? בנוסף, המחקר מבקש ללמוד ולשאוב תובנות מנסיגות ארגוני חברה אזרחית, קהילות ותנועות ברחבי העולם לקדם נרטיבים, פרשנויות והסדרים משפטיים אלטרנטיביים, על מנת להרחיב את ההגנה על צרכים בסיסיים במצבי סכסוך.

עו"ד תמר לוסטר היא תלמידת מחקר לתואר שלישי במרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים באוניברסיטת תל אביב, ובוגרת תואר ראשון במשפטים מאוניברסיטת תל אביב בהצטיינות. תמר סיימה את התואר השני במשפטים באוניברסיטת קולומביה בניו יורק בהצטיינות יתרה, שם למדה כעמיתת זכויות אדם (Human Rights Fellow). בנוסף, לתמר תואר שני בהצטיינות יתרה בלימודי פיתוח מהאוניברסיטה העברית בירושלים. כעורכת דין, תמר פעלה לקידום זכויות חברתיות בעמותות מקומיות ובינלאומיות לצג קהילות וקבוצות מודרות, וכן עמדה בראש קליניקות משפטיות במוסדות אקדמיים מובילים. לצד לימודי הדוקטורט, תמר מלמדת סדנה על צדק מעברי במשותף עם פרופ' ליאורה בילסקי, ובעבר שימשה כמתאמת מחקר בינתחומי שעסק במגפת הקורונה וזכויות אדם.

Resistance must be written into the very 'text' of international law.

Balakrishnan Rajagopal

דג'ן מסלה

Ethiopian Uses of International Law

מנחים: פרופ' איל גרוס וד"ר וונדמגגן גושו

Dejen Yemane Messele is a Ph.D. Candidate at the Zvi Meitar Center for Advanced Legal Studies of the Buchmann Faculty of Law at Tel Aviv University.

Dejen has LL.B Summa Cum Laude from Wollo University and LL.M with thesis in Public International Law, Summa Cum Laude, from Addis Ababa University. He taught legal history and international law courses at Wollo University School of Law. He also assumed different leadership positions in the Law School, including coordination for moot-court competitions, legal aid services, and postgraduate programs.

He was a 2022 Max Planck Summer Academy fellow at the Max Planck Institute of Legal History and Theory.

While putting the making and unmaking of sovereignty at the epicenter, treaties played a colossal role in regulating nineteenth-century African-European encounters. In almost all cases, the treaties supplanted African sovereignty with European sovereignty. However, Ethiopia, an African Solomonic Empire State, had sustained its millennial independence despite engaging in a series of treaty-based encounters with European empires in the century.

This intriguing yet "anomalous" history has inspired the candidate to undertake a doctoral project aimed at exploring and demystifying how Ethiopians utilized the 19th-century treaty-centered encounter to assert and safeguard their independence, shape Ethiopia's territorial sovereignty in the age of empires, and understand how these treaties continued to shape Ethiopia's future involvement in the multilateral international legal order, such as the League of Nations, United Nations, and African Union. The project intends to contribute to international legal scholarship on the historical use of treaties as instruments of resistance and integration in international law through *longue durée* approach.

The candidate conducts the project under the supervision of Professor Aeyal Gross (TAU, Buchmann Faculty of Law), and Dr. Wondemagegn Tadesse Goshu (Addis Ababa University, School of Law).

I am a woman and I do not love war; but rather than accepting a treaty [that would oust Ethiopian Sovereignty] I prefer war.

Empress Taytu Bitul of Ethiopia to an Italian Treaty Negotiator, 1890

בנימין ניומן המתח הליברלי באדברסריות ההליך הפלילי

מנחה: פרופ' טליה פישר

את עבודת המחקר שלו כותב בנימין בהנחייתה של פרופ' טליה פישר, וכותרתה "המתח הליברלי באדברסריות ההליך הפלילי". המחקר מתמקד במאפיינים הליברליים של ההליך האדברסרי ול-"מתח הליברלי" שבין אוטונומיית הצדדים לבין הערך בהגנה על חירות. כמענה למתח, המחקר דן במשנתו הפילוסופית של דאף' הרואה ערך בקריאת הנאשם לדין באופן שמקנה מקום לאוטונומיית הנאשם כחלק מובנה של ההליך. על דרך תפיסה זו, מבקש בנימין לקרוא מחדש את ההליך האדברסרי ולעמוד על המפנה הניהולי של בתי המשפט כפי שבא לידי ביטוי בפרקטיקה היומיומית. המחקר יטען כי לנוכח מאפייניו הליברליים, על המערכת לוודא כי חרף העומס הקיים על הנאשם לקבל את יומו, וככל שהוא מחליט להודות באשמה שהחלטה זו תיעשה בהליך שקול ומכבד. יתרה מכך, לנוכח הדומיננטיות של הסדרי טיעון ושליטת התביעה בהליך, על בתי המשפט לעמוד כתריס אל מול התביעה בשלב הראשוני של העמדה לדין וזאת במטרה להגן על חירות.

לאחרונה, פרסם בנימין מאמר בכתב העת בינלאומי Plea Bargaining with Wrong Reasons: Coercive (2023 Plea-Offers and Responding to the Wrong Kind of Reason Criminal Law, Philosophy). במאמר נטען שטענת "הכפייה" בהסדרי טיעון אינה ניתנת להמשגה באמצעות מושג "הכפייה", אלא שהבעיה מקבלת ביטוי בהכנסת שיקולי ענישה שאינם רלוונטיים לשאלת האשמה. מדובר בשיקולים שאינם נכונים (Wrong Kind of Reason) להחלטה האם להודות באשמה, ולאור התלות בהצעות התביעה, שיקולים אלו מעוותים את ההחלטה האוטונומית. אמנם נאשמים יכולים להעדיף באופן אוטונומי שיקולי ענישה על פני שיקולי אשמה, אבל בכך ההחלטה עצמה כבר לא תהיה ההחלטה ביחס להודאה באשמה.

בנימין ניומן הוא תלמיד מחקר לתואר שלישי במרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים, אוניברסיטת תל אביב. בנימין הוא בעל תואר ראשון במשפטים ופילוסופיה מהאוניברסיטה העברית; תואר מוסמך בפילוסופיה מאוניברסיטת ת"א אותו סיים בהצטיינות יתרה, ובעל תואר מוסמך במשפטים מאוניברסיטת קיימברידג' שבאנגליה. לצד השכלתו האקדמית, בנימין פעיל בתחום החברתי, ובמהלך השנים האחרונות, עבד בנימין בתור עורך דין בתחום הפלילי מטעם הסניגוריה הציבורית, במהלך ייצג עשרות עצורים, נאשמים ואסירים, במגוון תיקים מגוונים ומורכבים, תוך השגת הישגים משפטיים ואנושיים כאחד.

It is the story of how we came to live under a criminal procedure for which we have no adequate theory.

J.H. Langbein, The Origins of Adversary Criminal Trial 9 (2003)

ענת עובדיה-רוזנר

יחסי מיעוט ורוב במשפט הציבורי הישראלי: לקראת חשיבה מחודשת

מנחה: פרופ' ישי בלנק

ענת מחזיקה בתואר ראשון במשפטים (LL.B), בהצטיינות) ובתואר שני בהיסטוריה כללית (M.A, בהצטיינות יתרה) מאוניברסיטת תל אביב, ובנוסף היא בוגרת תוכנית המצטיינים במדעי הרוח והאומנויות של אוניברסיטת תל אביב (B.A, בהצטיינות). במהלך לימודיה לתארים הקודמים ענת כיהנה כעורכת של כתב העת "עיוני משפט", שימשה כעוזרת מחקר והוראה בתחומים שונים ועבדה במחלקת ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-חוקתי) במשרד המשפטים. את התמחותה השלימה בבית המשפט העליון, בלשכת השופטת דפנה ברק-ארז. לצד לימודי הדוקטורט, ענת מלמדת בפקולטה את הקורס "ניתוח הטקסט המשפטי".

יחסי מיעוט ורוב משמשים כתשתית הרעיונית של הסדרים משפטיים רבים במשפט הציבורי, כגון שיטת הבחירות, מערך היחסים בין הרשויות או מנגנוני ייצוג ואיסור אפליה שונים. עם זאת, מחקרים קודמים טרם איתגרו את מסגרת חשיבה זו באופן מעמיק, או בחנו את התפתחותה וגלגוליה המסוימים בהקשר הישראלי. עבודת הדוקטורט של ענת מבקשת למלא חלל זה ולערוך מחקר היסטורי-ביקורתי המתחקה אחר התפתחותם של כללים ומוסדות הנוגעים ליחסי מיעוט ורוב במשפט הציבורי הישראלי. על סמך מחקר ארכיוני והתמקדות במספר מקרי בוחן, העבודה בוחנת כיצד אופני ההמשגה של "מיעוט" ו"רוב" נוצרו והשתנו מקום המדינה ועד ימינו, מי היו קבוצות המיעוט והרוב שמקבלי החלטות ישראלים דמיינו בתקופות שונות ובואם לעצב כללים משפטיים, מה היו הרציונליים וההצדקות שעמדו בבסיסם של כללים אלו, וכיצד המנגנונים המשפטיים עצמם כוננו תפיסות שונות בנוגע להיררכיות, שיוויון ויחסים חברתיים. באמצעות ניתוח תהליך זה, המחקר בוחן האם הגיעה העת לשקול מחדש את האופן שבו אנו חושבים על יחסי מיעוט ורוב, כאשר גישה חדשה עשויה להניב הסדרים משפטיים חלופיים וטובים יותר.

People can share premises about the salient aspects of the legal order that are so basic that actors rarely if ever bring them consciously to mind

Duncan Kennedy

נטע רות

תמורות ושינויים בקרב ארגוני סנגור בישראל האמונים על קידום שוויון מגדרי כלכלי בהתבסס על אקטיביזם משפטי

מנחה: פרופ' תמר קריכלי כץ

עבודת המחקר תעסוק בתמורות בקרב ארגוני הסנגור בישראל האמונים על קידום שוויון מגדרי בתעסוקה בהסתמך על אקטיביזם משפטי (חקיקתי, מנהלי, פסיקתי וחינוכי). זאת על רקע עלייתם של הנאו-ליברליזם, הפופוליזם והשמרנות הדתית, כגורמים העשויים לפגוע במעמדן של נשים בכלל ובתחום הכלכלי תעסוקתי בפרט: גורמים אלה ובעיקר - הכלכלה הנאו-ליברלית עשויים גם להוביל במקביל להחלשה של ארגוני החברה האזרחית, לרבות ארגוני הסנגור, לעמעום הרדיקאליות של מטרותיהם ולצמצום באפשרויות הפעולה שלהם. זאת על רקע התחרות על משאבים כלכליים והלחץ הנגזר ממנה, להטמעת מאפיינים השאובים מן המגזר העסקי כמו: הסתמכות על כוח אדם מקצועי מצומצם ומנותק מן "השטח" והוכחת העמידה ביעדים מדידים וקצרי טווח של הצלחה ויעילות. מנגד - קולות הראקציה החברתית תרבותית לשמרנות הדתית ולנאו-ליברליזם, לצד השינויים הטכנולוגיים במציאות הגלובלית - מקלים על שיתוף הפעולה של ארגוני הסנגור עם ארגונים בעלי מטרות דומות בישראל ומחוץ לה, על הנגישות והשימוש במידע, על היכולת לפקח ולהשפיע על רשויות המדינה, לגייס תרומות המונים ולהנגיש עצמם לציבור הרחב - ולכן, עשויים להוביל לתוצאה הפוכה. תוצאה שעניינה חיזוק ההשפעה החברתית כלכלית של ארגוני הסנגור מושא הדיון וגוון בדרכי הפעולה המשפטיות שלהם. עבודת המחקר תבקש לבחון כיצד התמורות והמגמות הסותרות הללו משפיעות הלכה למעשה על ארגוני הסנגור בישראל העוסקים בקידום שוויון מגדרי בתעסוקה בהסתמך על אקטיביזם משפטי; על תפיסת השוויון המגדרי של הארגונים השונים ועל הגדרת המטרות הנגזרות ממנה, על המבנה והדפוסים הארגוניים, על ההגדרה והתיחום של אוכלוסיית היעד, על אסטרטגיות הפעולה המשפטיות, על היחסים עם רשויות המדינה השונות ועל היחסים עם גורמים פילנתרופיים וארגוני חברה אזרחית אחרים בישראל ומחוץ לה.

נטע היא בעלת תואר ראשון בספרות עברית וחינוך בהצטיינות מן האוניברסיטה העברית וכן, תואר ראשון במשפטים, תואר שני במשפטים בהצטיינות ותואר שני בקולנוע מאוניברסיטת תל אביב. נטע עבדה כעורכת דין ולאחר מכן, כיהנה כשופטת בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב וכן כשופטת, במינוי בפועל, בבית הדין הארצי לעבודה בירושלים. לצד עבודתה כשופטת ולאחר פרישתה בשנת 2018 עסקה גם בהוראה במסגרות אקדמיות שונות לרבות, המכללה האקדמית ספיר, אוניברסיטת תל אביב ואוניברסיטת בר אילן. עבודת התזה שלה במשפטים, בהנחייתה של פרופ' תמר קריכלי כץ, עסקה בנייתו תיאורי ונורמטיבי של תפקיד המשפט בהתמודדות עם ההשלכות של הטיות עצמיות טרום שוקיות של נשים לגבי עצמן על העמקת אי השוויון המגדרי בעבודה. סרט הגמר שלה, בחוג לקולנוע, עסק בתיאור האתגרים הרגשיים בעבודתה של ממונה על בדיקת תלונות על הטרדות מיניות במציאות תעסוקתית של אי שוויון מגדרי.

To be an activist is to speak. To be an advocate is to listen. Society can't move forward without both

Eva Marie Lewis

תודות

תודתנו למייסדים, התורמים והמיטיבים של מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים:

תורמים מייסדים

קרן משפחת צבי ועפרה מיתר

עו"ד צבי מיתר

קרן דה-לאון, על ידי עו"ד מאיר לינזן, נאמן

פרנסיס ומארי-פרנס מינקוף, שוויץ

קרן אי.די.בי למען הקהילה

מיטיבים

מר מיכאל בירון-צגלה

קרן משפחת סאקלר לזכרו של עו"ד הווארד יודל

קרן פרסול

אגמון ושות' רוזנברג הכהן ושות'

גולדפרב גרוס זליגמן ושות'

יגאל ארנון ושות' ותדמור לוי ושות'

הרצוג פוקס נאמן

מיתר עורכי דין

נשיץ ברנדס אמיר

מ. פירון ושות', עורכי דין

פרל כהן צדק לצר ברץ עורכי דין

שמעונוב ושות'

תומכים

ג'ודית והווארד יודל, ארה"ב

הוועד המנהל

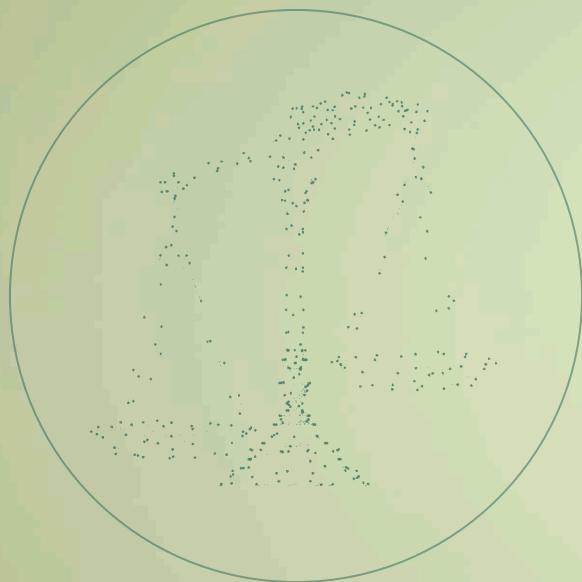
פרופ' ישי בלנק - דקאן הפקולטה ומנהל המרכז
ד"ר יופי תירוש - סגנית הדקאן
פרופ' אריאל פורת - נשיא אוניברסיטת תל-אביב
פרופ' מרק שטייף - רקטור אוניברסיטת תל-אביב
פרופ' איציק בנבגי' - יו"ר הוועדה לתלמידי מחקר
גב' דפנה מיתר נחמד - מנכ"ל קרן משפחת צבי ועפרה מיתר
מר אביעד מיתר
עו"ד מאיר לינזן - השותף המנהל, משרד הרצוג, פוקס נאמן

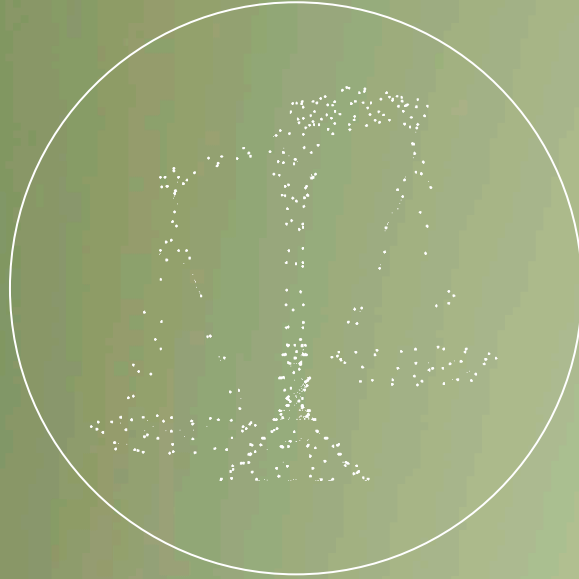
הנהלה אקדמית

פרופ' ישי בלנק - דקאן הפקולטה ומנהל המרכז
ד"ר יופי תירוש - סגנית הדקאן
פרופ' איציק בנבגי' - יו"ר הוועדה לתלמידי מחקר
פרופ' נילי כהן - נשיאת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים לשעבר
פרופ' חנוך דגן - מייסד מרכז מיתר ודקאן לשעבר
פרופ' מנחם מאוטנר - דקאן לשעבר

מנהלת המרכז

גב לבנת אשכנזי - רכזת מנהלית
גב' איילת אבראל - מזכירת תארים מתקדמים

מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים
הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן
אוניברסיטת תל אביב

טל' 03-6406571 | דוא"ל meitarlaw@tauex.tau.ac.il